

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 32/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť A. F., Česká republika, zastúpenej advokátkou JUDr. O. S., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Obvodného pozemkového úradu v N. v konaní vedenom pod č. k. OPÚ 41-2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. F. o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. marca 2007 doručená sťažnosť A. F., Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Obvodného pozemkového úradu v N. (ďalej aj „pozemkový úrad“) v konaní vedenom pod č. k. OPÚ 41-2006.

Z obsahu sťažnosti vyplynuli nasledovné relevantné skutočnosti: *«Sťažovateľka ako oprávnená osoba podľa zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd uplatnila dňa 14. 3. 1991 u Ministerstva pre správu a národného majetku SR v B. nárok na vrátenie (...) majetku. (...)*

Sťažovateľka taktiež uplatnila nárok na finančnú náhradu (...) na Ministerstve financií SR Bratislava prostredníctvom Okresného úradu N. dňa 27. 2. 1991 za časť neoprávnené znárodneného majetku. (...)

Prípisom Mestského úradu Š. č. 2705/1992 zo dňa 30. 10. 1992 bolo odporúčané sťažovateľke sa obrátiť na Pozemkový úrad N. (...)

Dňa 17. 6. 1993 bolo oznámené Okresným úradom v N. Pozemkovému úradu N., že vec bude riešená na základe zák. č. 87/91 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách, a dňa 17. 11. 1993 bola vec postúpená Pozemkovému úradu, nakoľko v danom prípade ide o hospodárku budovu, ktorého riešenie spadá do rozsahu pôsobnosti zákona č. 229/91 Zb. (...)

Pozemkový úrad N. svojim prípisom č. 1075/92/K zo dňa 10. 5. 1993 vyzval oprávnenú osobu na uplatnenie nároku podľa predložených vzorov, ako aj o zaslanie ďalších dokladov. (...)

Sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu viackrát urgovala vybavenie tejto veci. Následkom toho právny zástupca obdržal prípis Obvodného pozemkového úradu v N., kde sa píše: „V prvom rade sa ospravedlňujeme za časový sklz vo vybavovaní nároku Vašej klientky. Pracovníčka, ktorá mala vec pridelenú bola zaneprázdnená novými žiadosťami podľa zák. č. 503/2003 Z. z. a nakoniec v októbri odišla z nášho úradu. Zatiaľ nemáme žiadnu náhradu za ňu, hoci sa o to pokúšame cestou nadriadených orgánov...“ (...)

Nakoľko sťažovateľka nebola spokojná ani s výsledkom, ani dobou vybavenia reštitučnej veci dňa 3. 8. 2006 prostredníctvom právneho zástupcu podala žiadosť o prešetrenie prípadu na Krajský pozemkový úrad N.

Z prípisu Krajského pozemkového úradu v N. č. 2006/00253 zo dňa 4. 9. 2006 sa s prekvapením dozvedela, že k priesťahom v reštitučnom konaní nedošlo, hoci reštitučné konanie trvá od 27. 2. 1991. (...)

Dňa 27. 2. 2007 bude 16 rokov tomu, čo sťažovateľka podala svoje podanie vo veci navrátenia majetku. Za uvedenú dobu mala vážne rodinné a zdravotné problémy, preto vybavenie reštitučného nároku sa dostalo do pozadia.

Ale štátny orgán nebol chorý, nemal zdravotné a rodinné problémy, napriek tomu uvedenej veci nevenoval patričnú pozornosť, čo uznáva riaditeľ Obvodného pozemkového úradu v N. vo svojom prípise. (...)

Zo strany štátneho orgánu bola porušená zásada hospodárnosti a rýchlosti konania. Jej podstata spočíva v tom, aby správne orgány vybavili veci včas a bez zbytočných prietáhov a aby zároveň konanie prebiehalo hospodárne s použitím najvhodnejších prostriedkov vedúcich k správne mu vybaveniu veci. Táto zásada korešponduje aj s čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (...).

Zásada rýchlosti je premietnutá v ustanoveniach o povinnosti správnych orgánov vybaviť veci v ustanovených lehotách. Požiadavka rýchlosti konania má svoj význam aj v tom, že iba konanie, ktoré je rýchle, je aj účinné. Akékoľvek prietahy konania znižujú nielen jeho účinnosť, ale aj autoritu správneho orgánu.

Pozemkový úrad v N. porušil zásadu rýchlosti konania tým, že vec nevybavil ani z 16 rokov, zásadu hospodárnosti tým, že viackrát dal predložiť tie isté listiny. (...)

Na základe vyššie uvedených skutočností žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze v zmysle § 56 ods. 1 Zákona NR SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vyslovil, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Obvodnom pozemkovom úrade v N. č. k. OPÚ 41-2006 porušené bolo.

Vzhľadom k tomu, že prietahmi v súdnom konaní resp. nečinnosťou Obvodného pozemkového úradu v N. bolo porušené základné právo sťažovateľky na vybavenie veci včas, a bez zbytočných prietáhov, žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000.000,- Sk v zmysle § 56 ods. 4 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. (...)»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietaná nečinnosť orgánu verejnej správy, in concreto ide o namietané zbytočné prietahy v konaní Obvodného pozemkového úradu v N. v konaní vedenom pod č. k. OPÚ 41-2006.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v znení zákona č. 424/2002 Z. z.) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Ústavný súd konštatuje, že konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktoré bolo do nášho právneho poriadku zavedené od 1. januára 2003, je súčasťou správneho súdnictva, v ktorom konajú všeobecné súdy (v danom prípade je to krajský súd). Sťažovateľka teda mala v správnom súdnictve podľa citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku na ochranu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy účinné a dostupné právne prostriedky nápravy proti nečinnosti orgánu verejnej správy, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o jej námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2007